



دری

برای

صنّف دهم

متن

مؤلف: انجینر محمد باشم

مقدمه

افغانها از بسیار قبل به فکر تدوین فرهنگ دری بودند و اساس و بنیاد آنرا در قرن پنجم هجری، شمسی تهداب گذاری نمودند. **در صفحه بعدی درخت زبانها را مشاهده کنید و تاریخچه زبان دری را مطالعه کنید.**

اکنون دری یکی از بزرگترین و قدیمی ترین زبانهای افغانستان است که امروز به آن تکلم و کتابت میشود. در میان زبانهای متعدد افغانستان، دری یگانه زبانی است که در بر اعظم آسیا به چنان مقام و نفوذی دست یافته است که هیچ یک از السنه دیگر افغانستان بدان نرسیده است. حالا از میان دو زبانهای رسمی افغانستان که مشتمل دری و پشتو هستند، دری در کشور های مجاور ما مانند تاجکستان، پاکستان و ایران و حتی در کشور های دیگری مانند هندوستان، آذربایجان و عراق بشکل رسمی و غیر رسمی مورد استفاده قرار میگیرد. زبان دری در معرفت و هویت افغانستان مقام بسیار مهم و برجسته دارد و ادبیات دری بخصوص اشعار آن در میان ادبیات جهان رتبه ای شامخ و مرتفع دارد.

من بخاطر حفظ چکیده ای از فرهنگ با شکوه و عظیم دری، یک قطره ئی کوچک آنرا تحت ۲۱ عناوین مختلف، درین کتاب ذکر کرده ام که در خدمت شما قرار میدهم.

این کتاب مشتمل دو بخش یعنی متن و تمرین است، مجموعاً ۱۵ هزار لغات دارد و اکثر متن آن جنبه معلوماتی است و بیانگر حقایق میباشد. این کتاب به سطح شاگردان دوره متوسطه در داخل کشور و به سطح دوره لیسسه در خارج از کشور تهیه شده است. در اخیر امیدوارم که به حد اعظم ازین کتاب مستفید گردید و در آموزش و شناسائی فرهنگ دری برایتان مثبت و موثر قرار گیرد. برای پیشنهادات و تصحیحات عاقلانه و سالمانه تان آغوش باز دارم واز قبل اظهار قدردانی و سپاسگذاری مینمایم.

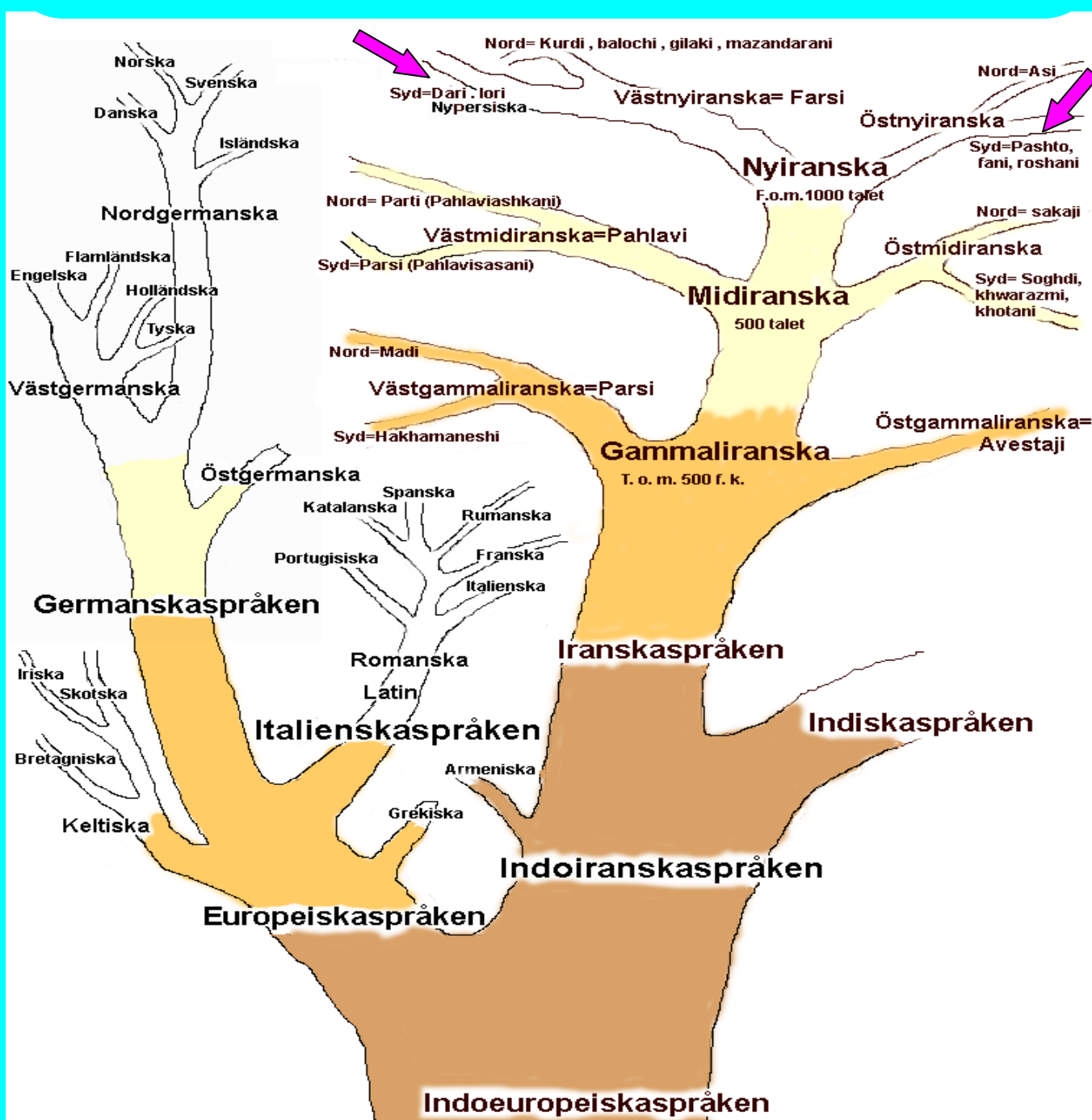
انجینر محمدهاشم
Hashemaf@kth.se
Mob: 070 40 65 185

نام کتاب: **دری برای صنف دهم** (متن)
مؤلف: **انجینر محمدهاشم**
چاپ اول: **سال 1390 هـ، ش مطابق 2011 م**
ستاکلهم – سویدن

تاریخچه زبان دری

در قسمت تاریخچه زبان دری نظریات و افکار مختلفی وجود دارد که چکیده آنها در زیر مینویسم. طوریکه تاریخ امروزه بیان میکند، در قدیم ها حاکم ویا سردار یک مملکت، یک پادشاه ویا یک امیر میبود. آن پادشاه یا امیر از بهترین و ذهین ترین انسانها را در گرد و بر خود جمع میکرد و با خود نگهداشت و بهمین اساس از بهترین زندگی برخوردار میبود. چنانچه چندین هزار سال قبل پادشاه مصر از لیاقت و ایمانداری حضرت یوسف ع که وی در زندان آن پادشاه بود، مطلع شد ویرا از زندان رها کرد و سرپرستی تمام خزانه اش را در اختیار وی قرار داد و ویرا به آن مقام عالی منسوب نمود. (سوره یوسف ع آیات پنجاه تا پنجاه و دو مطالعه شود).

بهمین ترتیب شاهان قدیم اشخاص را که دارای استعداد خارق العاده، اخلاق نیکو، صداقت و ایمانداری میبودند، همچون یک عالم بزرگ، شاعر، دانشمند و غیره را در دربار خود نگهداشتند و با استفاده از استعداد آنها زندگی پر مسرت میگذشتاندند. یعنی اینکه همان اشخاص با استعداد به زبان دری در خانواده های درباری گپ میزدند و شعر می سرودند تا غمهای شاهان مرفوع گردد. بنابراین این زبان از همانجا سرچشمه گرفته است و تاریخچه خیلی قدیمی دارد. پس دری بمعنی درباری است. یعنی این زبان در خانواده های درباری یا شاهی مورد استفاده قرار میگرفت و آنها بهمین زبان تکلم میکردند و اساساً در همانجا بنام دری ویا درباری منسوب شد که دنباله آن تا همینروز در افغانستان ادامه دارد. در پائین درخت زبانهای مختلف را مشاهده کنید و تاریخچه زبانهای دری و پشتورا در شاخه های درخت تماشا کنید.



فہرست

عنا وین	صفحہ	عنا وین	صفحہ
سگ	۲۳	آفتاب	۱
معنی لغات منوط بہ سگ	۲۴	معنی لغات منوط بہ آفتاب	۲
شمع	۲۵	بوت	۳
معنی لغات منوط بہ شمع	۲۶	معنی لغات منوط بہ بوت	۴
صابون	۲۷	توپ	۵
معنی لغات منوط بہ صابون	۲۸	معنی لغات منوط بہ توپ	۶
ضرب	۲۹	ثمر	۷
معنی لغات منوط بہ ضرب	۳۰	معنی لغات منوط بہ ثمر	۸
طیارہ	۳۱	جاروب	۹
معنی لغات منوط بہ طیارہ	۳۲	معنی لغات منوط بہ جاروب	۱۰
ظروف	۳۳	حج	۱۱
معنی لغات منوط بہ ظروف	۳۴	معنی لغات منوط بہ حج	۱۲
عسکر	۳۵	خانہ	۱۳
معنی لغات منوط بہ عسکر	۳۶	معنی لغات منوط بہ خانہ	۱۴
کشتی	۳۷	دیگ	۱۵
معنی لغات منوط بہ کشتی	۳۸	معنی لغات منوط بہ دیگ	۱۶
ناک	۳۹	ذره بین	۱۷
معنی لغات منوط بہ ناک	۴۰	معنی لغات منوط بہ ذره بین	۱۸
ویدیو	۴۱	زرافہ	۱۹
معنی لغات منوط بہ ویدیو	۴۲	معنی لغات منوط بہ زرافہ	۲۰
		ژالہ	۲۱
		معنی لغات منوط بہ ژالہ	۲۲

درسی

برای

صنّف دهم

نام:

صنّف:

مکتب:

تلفون:

نام و تلفون معلم:



آفتاب ۱

این یک آفتاب است.
آفتاب یک ستاره کلان و درخشان است.
آفتاب هم میتابد و هم حرارت تولید میکند.
در آسمان میلیون ها آفتاب ها وجود دارد که یکی از آنها آفتاب منور و تابان ما است.
آفتاب منیر ما ۹ سیاره دارد و هر سیاره به تعداد مختلفی مهتابها دارند. کُره زمین ما یکی از آن ۹ سیاره است که یک مهتاب دارد.
آفتابها با حجم و قطر های مختلف هستند و از همدیگر فاصله های زیادی دارند.
در بین آفتابها گازات مختلفی وجود دارند که از میان آنها میتوان گازات هایدروجن و هلیوم را نامبرد. این گازات با حجم زیاد و قویترین سرعت بطور متداوم میسوزند و بهمین دلیل است که آفتابها گرم و پُر حرارت هستند.
آفتاب ما تا کُره زمین فاصله زیاد دارد اما گرمی و روشنی آن به آسانی تا زمین میرسد. گرمی و روشنی آفتاب به تمام مخلوقات فایده های زیاد دارد. بدون آفتاب هیچ موجودات و حتی سیارات نمیتوانند زنده بمانند. آفتاب درخشان ترین پدیده الهی است.

۲ معنی لغات منوط به آفتاب

مُنیر : درخشان، تابان	درخشان : روشن
مصدر : فعل بدون ضمائر و زمان	میتابد : گرم میشود، می درخشد
مصادر : جمع مصدر	حرارت : گرمی
افعال : جمع فعل	مُنور : نور، روشنی
فعل : انجام دهنده یک کار یا عملی	تابان : روشن، درخشان
مُقْتدر : قابل قدر، قابل احترام	کُره : هر جسم گرد
عادل : انصاف خواه، عدالت خواه	حجم : بر آمدگی، دَبلی چیزی
	سیاره : قمر، اجرامی که به دور ستارگان میچرخد
	قَطْر : خطی که از مرکز دایره بگذرد و دو چند شعاع دایره میباشد.
	گازات : بخار
	هایدروجن : گازی است بیرنگ، بی بو و بی طعم، اولین عنصر کیمیاوی
	هلیوم : دومین عنصر کیمیاوی است
	سرعت : رفتار، تیزی، تندی
	متداوم : دوام دار
	مخلوقات : جمع مخلوق است و بمعنی آفریده شده، موجود
	موجودات : جمع موجود بمعنی آفریده، هست شده
	سیارات : جمع سیاره
	الاهی : ای خدا
	پدیده : آنچه مشاهده میشود و یا به وسیله حواس ادراک میشود،
	نو ظهور، بی مانند در گذشته

اینجا کتابهای درسی ذیل با داشتن
نمره های ستندرد بین المللی (ISBN)
موجود است.

دری برای صنف اول متن - دری برای صنف اول تمرین
دری برای صنف دوم متن - دری برای صنف دوم تمرین
دری برای صنف سوم متن - دری برای صنف سوم تمرین

دری برای صنف چهارم متن - دری برای صنف چهارم تمرین
دری برای صنف پنجم متن - دری برای صنف پنجم تمرین
دری برای صنف ششم متن - دری برای صنف ششم تمرین

دری برای صنف هفتم متن - دری برای صنف هفتم تمرین
دری برای صنف هشتم متن - تمرین اول برای صنف متوسطه
دری برای صنف نهم متن - تمرین دوم برای صنف متوسطه

دری برای صنف دهم متن - دری برای صنف دهم تمرین
دری برای صنف یازدهم متن - تمرین اول برای لیسسه
دری برای صنف دوازدهم متن - تمرین دوم برای لیسسه

قصه های شیرین افغانی



www.daribooks.se

Name: **Dari for 10th class** (text)

Author: **Mohammed Hashem**

First Edition: **1390 H, Sh - (2011) M**

Stockholm SWEDEN

ISBN 978-91-979410-0-6



Dari A
för
Gymnasium

Text